

Een nieuwkomer in de reguliere groep

Annemiek Louwerse en Karin van Dijk

Team LOWAN

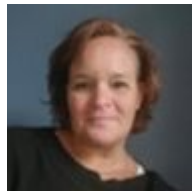
Marieke Postma
Voorzitter

Boudien Bakker
Beleidsadviseur

Adviseurs:

Karin van Dijk

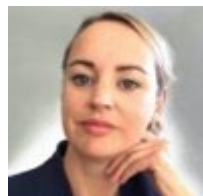

Lenneke Grobbe

Regio coördinator Zeeland

Karlijn de Jonge

Saskia Lambrechts

Annemiek Louwerse

Helpdesk LOWAN-PO; 030 232 48 48 of via mail: helpdesk@lowanpo.nl

Cijfers

6700 PO scholen

>320 nieuwkomerslocaties
255 TOV's

10.600 Oekraïense leerlingen in PO (07-11-22)
53.280 nieuwkomers <3 jr in PO en VO (01-10-20)

9100 FTE lerarentekort PO

Wat zijn nieuwkomers?

- Asielzoekers
- Statushouders
- Arbeidsmigranten
- Expats
- Oekraïense ontheemden

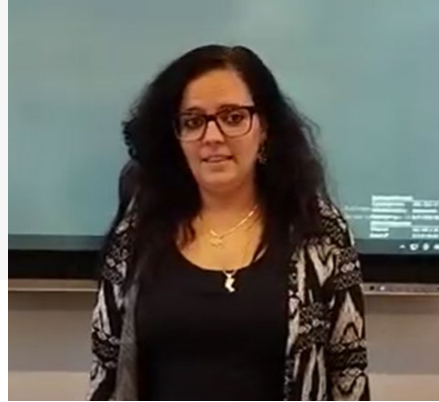
Zij hebben tijdelijk (specifieke) onderwijsbehoeften nodig

Wat is een Nieuwkomersklas?

- Is voor leerlingen die net in NL zijn voor de duur van gemiddeld 1 jaar
- De NK zorgt voor een programma op maat
- Klassen zijn kleiner, ongeveer 15 leerlingen met leerkracht en onderwijsassistent.
- Geeft in de klas veel aandacht aan het welbevinden van de leerling
- De NK maakt een OPP, IOP, groeidocument of overdrachtsdocument
- Zorgt voor een warme overdracht naar de reguliere school
- Taal wordt gedurende de dag in alle vakken aangeboden en geoefend.

Helaas zijn deze scholen/groepen nu vol en komen de leerlingen in de reguliere klas, maar dan?

Een lesje van Lyla

Doe maar mee!

Taalstadia

- **Gewenningsfase**

(ook wel stille periode genoemd)

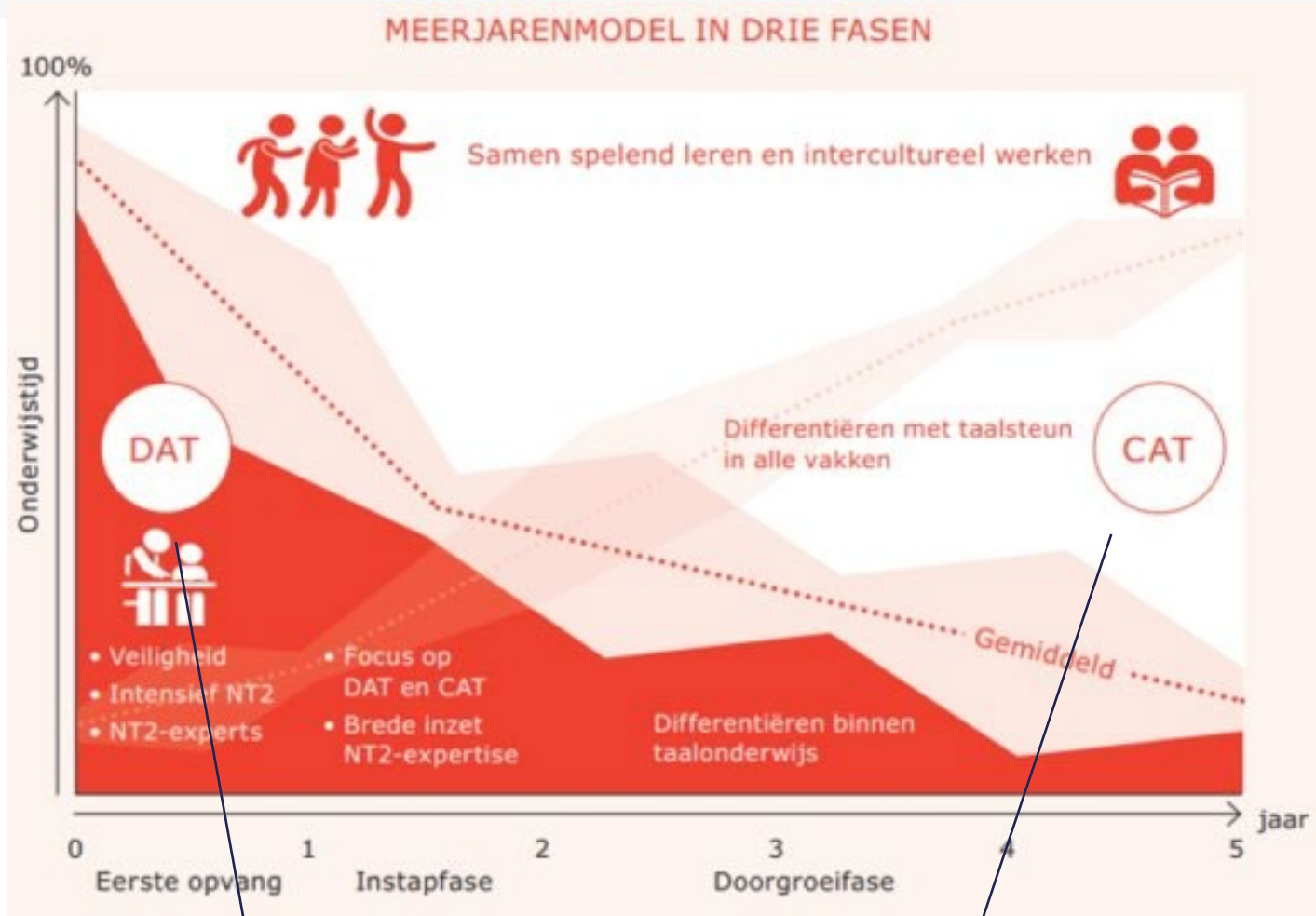
- **Redzaamheidsfase**

- **Omgangstaalfase**

- **Leertaalfase**

- De leerling moet deze fases doorlopen wil deze de schooltaal gaan leren, onthouden en gebruiken.

Dagelijkse **A**lgemene **T**aalvaardigheid

Cognitieve **A**cademische **T**aalvaardigheid

Een nieuwe taal leren

Al doende leren: in direct contact en thematisch

1. Veilig en verbonden
2. Begrijpelijke taal veel horen
3. Taal productie: van thuistaal naar Nederlands
4. Feedback op taalgebruik

Veel voorbeelden horen, veel gelegenheid krijgen om te kunnen oefenen, feedback

Woordenschat ontwikkeling

De (geschatte) omvang van de Nederlandse woordenschat van Nederlandse en anderstalige kinderen in het basisonderwijs

Leeftijd	Eéntalige Nederlandse kinderen	Anderstalige kinderen
•Vierjarigen	3000	1000
•Vijfjarigen	3800	1800
•Zesjarigen	4500	2600
•Zevenjarigen	5200	3400
•Achtjarigen	6000	4200
•Negenjarigen	8500	5000
•Tienjarigen	11.000	6000
•Elfjarigen	14.000	8000
•Twaalfjarigen	17.000	10.000

Cultuurverschillen

**De eerste indruk is
belangrijk**

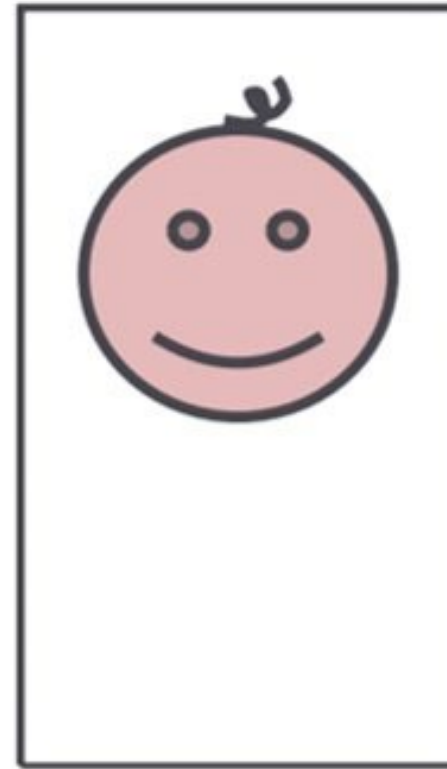
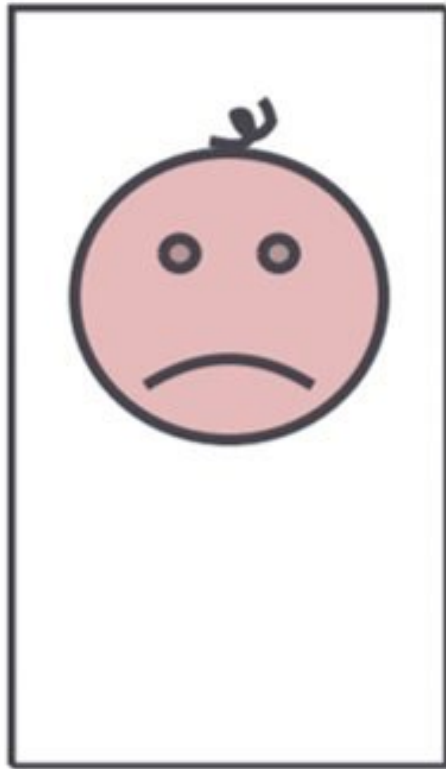

... maar niet
doorslaggevend

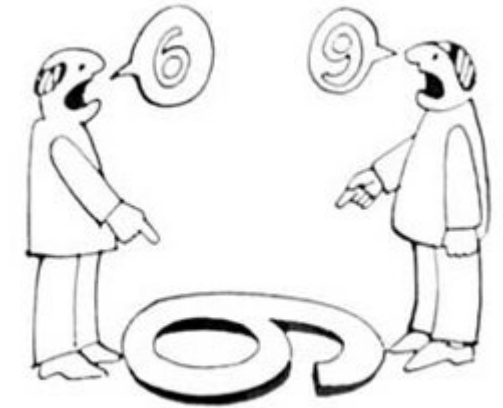

Bewustwording, nutricia in Syrië

Houd rekening met cultuurverschillen

- Ben je bewust van jezelf en de ander, verschillende waarden en normen
- Sta open voor de andere cultuur en toon interesse
- Leg ons onderwijssysteem, regels en afspraken uit
- Wees bewust van de verschillende perspectieven
- Communiceer helder en sensitief, gebruik bij voorkeur een Tolk(entelefoon) i.p.v. een kennis
- Diversiteit in personeel zorgt voor herkenning bij de leerlingen.
- Bekijk de verschillen in de taal www.moedint2.nl

Alles wat we horen is een mening, geen feit.
Alles wat we zien is een perspectief, niet de
waarheid.

- Marcus Aurelius

Ouderbetrokkenheid

Vertrouwen winnen en opbouwen

- Neem de tijd en kies een goed moment voor een kennismakings- intakegesprek
- Zorg voor goede communicatie via een (cultuur sensitieve) tolk
- Geef uitleg over je functie
- Het gaat om elkaar leren kennen en begrijpen (familie, school, werk, woonsituatie, steunfiguren, gezondheid, voorgeschiedenis etc.)
- Vertrouwen in de ander uitspreken
- Oudermaatje

Ouders zijn ook nieuw

De leerling en zijn gedrag

- Het leren van de nieuwe taal heeft tijd nodig.
- De leerling kan boos of agressief reageren.
- Toont de leerling in de klas bijzonder gedrag, is die ongemotiveerd, afwezig of met andere dingen bezig?
- Is de leerling heel erg teruggetrokken, wil het geen contact maken?
- Wees voorspelbaar, duidelijkheid en routines geven de leerling houvast.
- Hoe kan je de leerling helpen?
- Zie je (blijvend) bijzonder gedrag?

**Gedrag trekt vaak weer bij, samen met ouders en leerling kom je heel ver.
Hulp inschakelen is niet altijd nodig.**

De leerling in de klas

Intakegesprek

- ✓ Ouders en kind informeren over school en onderwijs
- ✓ Zoveel mogelijk te weten komen, bijvoorbeeld:
beste taal, lezen, schrijven, schoolervaringen, gang van zaken op school, interesses, bezigheden, talenten, familie, vrienden, plezier, zorgen, ingrijpende ervaringen, gezinssituatie
- ✓ Verwachtingen het van kind, ouders en school?
- ✓ Vraag ouders om samenwerking en deel contactgegevens

Voordat de leerling start in de klas = leeftijdsgroep

- ✓ Je weet veel over de leerling
- ✓ Je bereidt de klas voor: inleven, helpen, betrekken, spelen
- ✓ Je maakt de leerling aantrekkelijk en biedt hulp bij contact
- ✓ Maatje: hulp + contact (vertaalapparaat/Google translate)
- ✓ **Meedoen:** met de lessen waar het kan, taken, klusjes, samen!
- ✓ **Nodig: leraar én ondersteuner**

Van beginsituatie naar onderwijsprogramma

- ✓ Informatie uit het intakegesprek: bijv. schoolervaring, trauma
- ✓ Lezen in eigen taal: Taal en Teken of *Lezen over grenzen heen*
- ✓ Kennis van Latijns schrift - verschil met thuistaal (moedint2)
- ✓ Rekenvaardigheid: getallen, verhoudingen, verbanden, meten
- ✓ Bevorderende en belemmerende factoren

➤ Naar een passend programma: waar is de leerling nu, wat willen we deze week bereiken en over 10 weken en hoe doen we dat?

Een passend programma = binnen 4 jaar aansluiten

- ✓ Zet een thema centraal: prentenboek, zoekplaat, WO-tekst
- ✓ **Stel taal-** (begrijpen, spreken, lezen, schrijven) **én inhoudelijke doelen**
- ✓ Gesprekken begrijpen: vertalen, aanwijzen, laten zien, herhalen
- ✓ Interactie over het onderwerp: Weinig taal, toch in gesprek
- ✓ De thuistaal als basis voor het leren en welbevinden
- ✓ Tegelijkertijd: begrijpen, spreken (lezen en schrijven)

Lowan leerlijnen

- ✓ Mondelinge taal
- ✓ Technisch lezen
- ✓ Rekenen
- ✓ Spelling
- ✓ Begrijpend lezen
- ✓ Woordenschat

Werken met de leerlijnen

Stap 1: beginsituatie bepalen en doelen stellen

Stap 2: onderwijsaanbod afstemmen en uitvoeren

Stap 3: monitoren

Stap 4: evalueren en eventueel bijstellen

Ontwikkelingsplan = doelgericht en systematisch

Woordenschatontwikkeling - verklein de achterstand!

- ✓ Centrale plaats in álle vakken: stel steeds taaldoelen
- ✓ Niet álle woorden uitleggen
- ✓ Kernwoorden uitleggen en veel (laten) gebruiken, in de context
- ✓ **Herhalen**, herhalen, herhalen . . herhalen . . . herhalen herhalen. herhalen
- ✓ Monitoren in gesprek, zo nodig opnieuw uitleggen enz.
- ✓ **Lezen** en interactie over het lezen

Instructie en oefening

- ✓ **Uitspraak** van de Nederlandse klanken in de context Moedint2
- ✓ **Technisch lezen**: methode volgorde, Connectstappen en lezen
- ✓ **Rekenen**: telrij automatiseren, inhoudelijke én taaldoelen
- ✓ **Kennisontwikkeling**: vertalen, begrijpelijk maken, taal ontwikkelen
- ✓ Afstemming leraar en ondersteuner
- ✓ Preteaching

Ideeën voor de uitvoering

- ✓ Geef de leerlingen een persoonlijk woordenschatschriftje
- ✓ Zet klasgenoten in en leg uit wat je van hen verwacht
- ✓ Vraag ouders het Centrale boek in thuistaal te bespreken
- ✓ Informeer ouders over thema's en onderwijs
- ✓ Laat de leerling zoveel mogelijk samenwerken (interactie!)
- ✓ Het aanbod is een geheel waaraan de hele dag wordt gewerkt

Scaffolding

- *adaptieve ondersteuning om taal te kunnen begrijpen en gebruiken*

Begrijpen

- context bieden
- plaatjes
- filmpjes
- vertalen
- aanwijzen
- laten zien
- voordoen
- schematiseren
- langzamer spreken
- herhalen
- opschrijven

Spreken

- veiligheid!
- voorbeelden
- zelf veel herhalen
- échte gesprekken
- échte interesse
- ervaring, mening
- doorvragen
- context bieden
- tijd geven
- hulprijtje
- voorbereiden

Lezen

- voor-koor-door
- herhaald lezen
- kernwoorden en cultuur uitleggen
- voorkennis bieden
- in thuistaal lezen
- aanpak modellen
- voorspellen
- praat over inhoud
- inhoud verwerken en gebruiken

Schrijven

- schrijf zelf veel
- geef voorbeelden
- ideeën verzamelen
- eerst in thuistaal
- eerst praten
- hulprijtje
- schrijfkader
- tekstkader
- samen schrijven
- herschrijven
- taalronde

Taal en context

Een krant is beter dan een weekblad. Het strand is een betere plek dan de straat. Eerst kan men beter rennen dan lopen. Je moet het wellicht een aantal keren proberen. Het vraagt wat handigheid maar is makkelijk te leren. Wanneer je eenmaal succes hebt, treden er nauwelijks nog complicaties op. Vogels komen zelden te dichtbij. Als dingen echter losbreken, krijg je geen tweede kans.

Tips

- ✓ Tijdsinvestering
- ✓ Huisbezoek
- ✓ Kindgesprek
- ✓ Oudermaatje
- ✓ Complimenten geven
- ✓ Rustmomenten in het programma
- ✓ Mobiel nummer geven (kan ook een telefoon van school zijn)

LOWAN community

Uitwisselen ideeën en vragen kan je hier stellen

Klik [hier](#) om aan te melden bij de Community in je eigen regio

Vragen?

Helpdesk LOWAN-PO 030 232 48 48 of via helpdesk@lowanpo.nl